

Kruisbloemige groenbemesters zoals bladrammenas en gele mosterd werken goed tegen rhizoctonia en bietencysteeltjes. Pas ze daarom zo vaak als maar kan in het bouwplan in.

Grote schoonmaak voor de bouwvoor

DE kruisbloemige (crucifere) groenbemesters bladrammenas en gele mosterd onderdrukken bodempathogenen, zoals rhizoctonia en bietencysteeltjes. Chemische bestrijding van deze ziekteverwekkers is niet of nauwelijks mogelijk of rendabel. Crucifere groenbemesters zorgen voor een verbetering van de structuur van de bodem en hebben een bestrijdend effect op rhizoctonia. Daarnaast leveren ze organische stof in de bodem en hebben een stikstofleverend effect. Dit alles zorgt voor een beter suikerbietengewas en een optimale prestatie van de resistente rassen. Door de gunstige werking tegen ziekteverwekkers en het bemestingseffect verdient het aanbeveling zoveel als mogelijk crucifere groenbemesters in het bouwplan in te zetten.

Structuurverbetering

De bodemschimmel rhizoctonia bezorgt menig teler ieder jaar weer een onaangename verrassing. De schimmel komt op steeds meer percelen voor. Het gebruik van rhizoctoniaresistente rassen, zoals Laetitia, Nagano of Heracles, kan de schade behoorlijk beperken. Toch zijn deze rassen niet immuun voor rhizoctonia. In 2002

heeft de rhizoctonia op een beperkt aantal percelen in resistente rassen voor behoorlijk wat wortelrot gezorgd (foto). Het tegenvallende resultaat was meestal terug te leiden tot een slechte structuur van de bodem, wat de aantasting verergert. Crucifere groenbemesters zorgen mede voor een verbetering van de bodemstructuur.

Verhoging van wortelopbrengst

De huidige rhizoctoniaresistente bietenrassen voldoen tot nog toe goed in de praktijk. Maar bij een zware rhizoctoniabesmetting kunnen zelfs de resistente rassen zodanig aangetast worden dat er schade ontstaat. Kiemplanten van resistente rassen zijn gevoelig voor wortelbrand veroorzaakt door rhizoctonia. De teler heeft er dus alle belang bij om de rhizoctoniabesmetting van het perceel zo laag mogelijk te houden.

De 'bietenrhizoctonia' heeft vele waardplanten, waardoor beheersing via vruchtwisseling moeilijk is. Een teeltmaatregel die de teler kan nemen, is het inzaaien van de groenbemesters bladrammenas of gele mosterd als nateelt, maar bij voorkeur als braakgewas. De tot nu toe getoetste crucifere groenbemesters verschillen niet in hun bestrijdend vermogen van rhizoctonia. De beste resultaten werden verkregen door bladrammenas als braakgewas te telen en een rhizoctoniaresistent ras als Laetitia als volgeward (zie grafiek).

Facelia heeft geen directe invloed op rhizoctonia. Grassen zijn waardplanten, zodat het niet aan te raden is gras als groenbemester in te zetten op een perceel waar rhizoctonia in bieten kan worden verwacht.

Bestrijding van bietencysteeltjes

Groenbemesters beperken de opbouw van de populatie bietencysteeltjes. Zeker bij zware besmetting met bietencysteeltjes is het bestrijdend effect groot en wordt een groot deel van de aaltjespopulatie gedood.

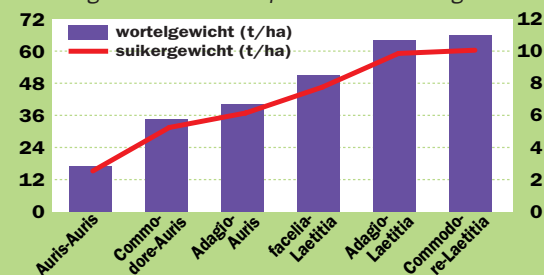
Bij lichte besmettingen is het effect minder en kan er beter gekozen worden voor wisseling van een gevoelig bietenras met een bietencysteeltjesresistent ras in de rotatie. Groenbemesters bestrijden zowel het witte als het gele bietencysteeltje. Ook hier geldt dat het bestrijdend effect het grootst is als groenbemesters als braakgewas worden geteeld. Kies wel altijd voor een crucifere groenbemester die resistent is tegen bietencysteeltjes.

Braakgewas of nateelt

Zowel voor de bestrijding van rhizoctonia als voor de bestrijding van bietencysteeltjes

Commodore + Laetitia: topopbrengst

invloed groenbemesters op wortel- en suikergewicht

Wortel- en suikeropbrengst van een gevoelig ras Auris en een rhizoctoniaresistent ras Laetitia na teelt van bladrammenas en facelia in 2001 als braakgewas op een zwaar besmet perceel.

FOTO: IRS

Rhizoctoniaschade in een perceel met het rhizoctoniaresistente ras Laetitia. In dit perceel was sprake van een agressieve vorm van de schimmel.

tjes geldt dat het bestrijdend effect het grootst is als crucifere groenbemesters als braakgewas worden ingezet. Wanneer op een perceel een zware schade door rhizoctonia is opgetreden of indien er grote aantallen bietencysteaaltjes zijn gemeten, dan is bij de huidige financiële compensatie voor groene braak de inpassing van groenbemesters als braakgewas zeker het overwegen waard. Bladrammenas heeft dan de voorkeur boven een gele mosterd, omdat gele mosterd slecht uitgroeit na maaien. Een braakgewas dient medio mei gezaaid te worden en bij bloei gemaaid.

Bij een lichte aantasting of als alternatief

voor een braakgewas kan de teler groenbemesters zaaien na een vroegruimend gewas; liefst vóór augustus. Bietencysteaaltjesresistente bladrammenas en gele mosterd hebben dan nog een bestrijdend effect op bodempathogenen. De mate van bestrijding hangt sterk af van de ontwikkeling van de groenbemesters in het najaar. Bij een koel najaar is de doorworteling van de bouwvoor en daarmee de mate van bestrijding van bodempathogenen namelijk onvoldoende.

J.H.M. Schneider, Instituut voor
Rationele Suikerproductie

Rhizoctoniaschade is te voorkomen door juiste **perceels- en rassenkeuze**.

Kies goede grond

Teeltmaatregelen kunnen schade voorkomen.

- ▶ Teel geen suikerbieten na maïs.
- ▶ Teel geen suikerbieten na schorseneer of waspeen met rhizoctoniaschade.
- ▶ Zaai preventief gele mosterd of bladrammenas (BCA 2) als nateelt.
- ▶ Zaai bladrammenas (BCA 1 of BCA 2) als braakgewas bij verwachte zware schade.
- ▶ Hebt u rhizoctonia in het verleden geconstateerd op het perceel, kies dan altijd voor een rhizoctoniaresistent suikerbietenras.